

LANTBRUKS BAROMETERN 2024 HÖST

LANTBRUKSBAROMETERN ÄR ETT SAMARBETE MELLAN
LUDVIG & CO, SWEDBANK OCH SPARBANKERNA

OM LANTBRUKSBAROMETERN

Lantbruksbarometern är en årlig rapport som visar lantbrukarnas uppfattning om det aktuella läget inom lantbruket. Den har kommit ut sedan 1987 och årets Lantbruksbarometer är den 37:e helårsupplagan. Två frågor gällande lantbrukarnas syn på lönsamheten ställs sedan 2012 även under hösten och presenteras i Lantbruksbarometern Höst.

Rapporten bygger på en undersökning med 500 lantbrukare genomförd av Verian på uppdrag av Ludvig & Co, Swedbank och Sparbankernas Riksförbund. Intervjuerna gjordes 18–26 september 2024.

FÖR MER INFORMATION, KONTAKTA

Filip Olsson, Segmentschef Skog & Lantbruk, Ludvig & Co
tel. 073-045 46 53

Jörgen Kennemar, Företagarekonom, Swedbank tel. 070-643 83 29

Björn Elfstrand, VD, Sparbankernas Riksförbund tel. 073-840 06 45

LUDVIG & CO

Förbättrad lönsamhet i lantbruket – lägre räntor ger framtidstro

De svenska lantbrukarna upplever en bättre lönsamhet än i våras, och tror också på ytterligare förbättringar när de blickar framåt. Sjunkande räntor och förväntningar om fler räntesänkningar har bidragit till den ökade optimismen. Samtidigt är det ett trendbrott i lantbruksföretagens skuldsättning som nu minskar för första gången under 2000-talet. Det visar höstens Lantbruksbarometer som ges ut av Ludvig & Co, Swedbank och Sparbankerna.

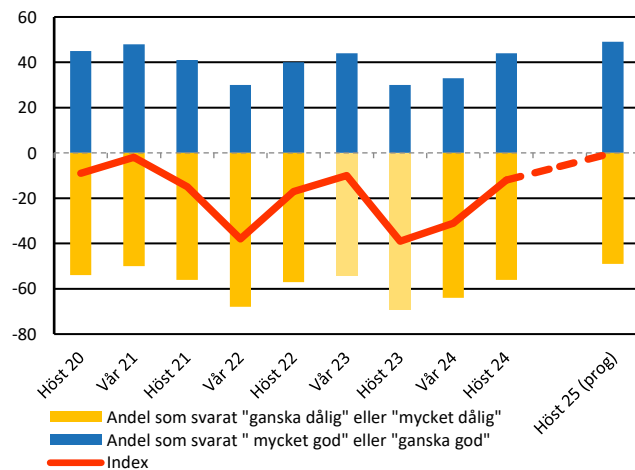
LANTBRUKARNA UPPLEVER EN FÖRBÄTTRAD LÖNSAMHET

Lönsamhetsindex för hösten 2024 steg till minus 12, vilket är en märkbar förbättring från i våras då index var minus 31.

Lantbrukarna är något mer positiva för nästa år. Lönsamhetsindexet väntas stiga till +/-, vilket skulle innebära den högsta indexnivån sedan våren 2018. Se DIAGRAM 1

DIAGRAM 1

Lantbrukarnas upplevda lönsamhet, hösten 2020 till hösten 2024 samt prognos för hösten 2025

Av de tillfrågade lantbrukarna upplever 44 procent att lönsamheten är ganska god eller mycket god, vilket är en ökning med 11 procentenheter jämfört med i våras.

Samtidigt uppger 56 procent att lönsamheten är ganska dålig eller mycket dålig. En minskning med 8 procentenheter jämfört med vårens lantbruksbarometer. Se TABELL 1

TABELL 1

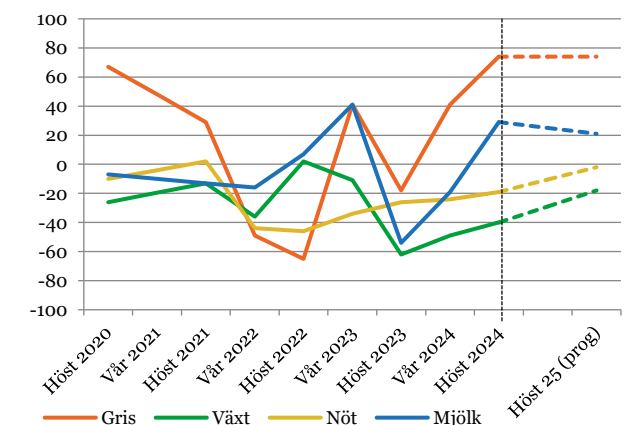
Upplevd lönsamhet – våren 2023 till hösten 2024

Svarsalternativ	V 2023	H 2023	V 2024	H 2024
Mycket god	2%	1%	2%	2%
Ganska god	42%	29%	31%	42%
Ganska dålig	42%	48%	48%	47%
Mycket dålig	12%	21%	16%	9%
Tveksam/ Vet ej	2%	0%	4%	0%

Grisproducenterna är mest nöjda med lönsamheten med ett lönsamhetsindex om +74, vilket är den högsta nivån sedan våren 2017. Även mjölkproducenterna är nöjda med ett index om +29. Nötköttproducenterna och växtodlarna har fortfarande negativa index om minus 19 respektive minus 40. Men jämfört med i våras är det även här en förbättring. Se DIAGRAM 2

DIAGRAM 2

Böndernas upplevda lönsamhet fördelat på produktionsgrenar, lönsamhetsindex, höst 2020 - höst 2024, samt prognos, höst 2025

FRAMTIDSTRO OM LÖNSAMHETEN

Förväntningarna om lönsamheten för nästa år är något högre än den upplevda lönsamheten hösten 2024. Mellan driftsriktningarna finns det dock skillnader. De inriktningar som för närvarande har lägst upplevd lönsamhetsnivå, växtodlarna och nötköttsproducenterna, finns en tro om förbättringar även om prognosen för lönsamhetsindexet ligger kvar på en negativ nivå.

Både grisproducenterna och mjölkproducenterna ser positivt på lönsamheten om ett år även om mjölkproducenterna tror på en viss minskning.

FÖRTROENDET HOS KONSUMENTERNA

57 procent av lantbrukarna upplever att konsumenterna har förtroende för dem, det är tre procentenheter lägre än hösten 2023.

Samtidigt upplever både grisköttföretagare och växtodlare ett ökat förtroende från konsumenterna.

Grisköttföretagarna upplever det högsta förtroendet, då 80 procent anser att konsumenterna har ett förtroende för dem vilket är en ökning från fjolårets 70 procent.

Mjölk- och nötköttföretagarna upplever en viss minskning i förtroendet från konsumenterna. Lägst förtroende upplevs i växtodlingsföretagen och mjölkföretagen där 54 procent av företagen anser att de har kundernas förtroende.

UPPLEVD LIKVIDITET

Andelen lantbrukare som upplever att de har dålig likviditet är i stort sett oförändrad med 21 procent idag jämfört med 20 procent hösten 2023. Företagen som är inriktade på växtodling, mjölk- och grisproduktion upplever en viss försämring av likviditeten sedan hösten 2023, medan nötköttföretagarna har rört sig åt andra hållet och har gjort en liten positiv förflyttning det senaste året.

SKULDSÄTTNINGEN MINSKAR I REALA TERMER

Den totala skuldsättningen inom svenskt lantbruk uppgick till cirka 384 miljarder kronor vid utgången av 2023, en minskning med 0,2 procent jämfört med utgången av 2022.

Det är första gången under 2000-talet som skuldsättningen i lantbruksföretagen minskar. I reala termer blev nedgången större i och med att inflationen justerat för räntor (KPIF) uppgick till 2,3 procent i slutet av 2023. Men lantbruksföretagens räntekostnader steg på grund av ett högre ränteläge. Riksbankens styrränta var 2.50 procent vid utgången av 2022 och 4.0procent vid utgången av 2023, vilket motsvarar 5,7 miljarder kronor i ökad räntekostnad, vilket sannolikt dämpade lantbruksföretagens skuldsättning.

Under 2024 har inflationen sjunkit och Riksbanken har sänkt styrräntan tre gånger med sammantaget 0,75 procentenheter med prognoser om att sjunka till 2,75 procent i slutet av året. Något som kommer att minska lantbruksföretagens räntekostnad för befintlig skuldsättning.

TABELL 2

Lantbrukets skuldsättning 2019 – 2023 (Mkr)

Mkr	2019	2020	2021	2022	2023
Landshypotek	69 144	71 471	75 195	78 466	79 028
Swedbank/Sparbankerna ¹	119 101	123 149	126 233	127 961	127 467
Danske Bank	18 430	19 417	18 807	20 567	20 647
Nordea	20 800	22 600	24 841	27 377	27 249
Länsförsäkringar	28 489	31 700	33 100	33 900	34 200
SEB	26 131	30 931	35 688	36 457	36 419
Handelsbanken	48 261	53 302	56 548	56 371	55 266
Leverantörskrediter	3 650	2 600	3 000	3 850	3 850
Summa	334 006	355 170	373 412	384 949	384 126

Siffrorna i tabellen bygger på bankernas egna uppgifter om utlåning. Kriterium för att ett lån ska räknas med är att utlåningen ska avse privatägt jord- och skogsbruk med verksamhet som ryms i SNI-kodsystemet för jord och skog.

¹ Swedbank har sedan 2017 ej redovisat kreditvolymerna från så kallade bostadslantbruk i Lantbruksbarometern. Från och med årets Lantbruksbarometer redovisar de siffrorna med dessa kreditvolymerna inkluderade. För att siffrorna ska vara jämförbara redovisas utlåningen i Swedbank/Sparbankerna för hela perioden 2019–2023 på motsvarande vis.